

*Notat til statsrevisorerne**om**den fortsatte udvikling i sagen om forsvarrets forvaltning af lønbevilling og årsværk
(beretning nr. 17/02)*

1. I mit notat til statsrevisorerne af 20. februar 2004 i henhold til rigsrevisorlovens § 18, stk. 4, tilkendegav jeg at ville følge udviklingen i forsvarrets forvaltning af lønbevilling og årsværk og i sammenhæng hermed følge, om tilsynet fra ministeriet er blevet styrket.

Forsvarsministeriet har redegjort for de iværksatte foranstaltninger, og Rigsrevisionen har ved opfølgning på sagen haft en række drøftelser med ministeriet om redegørelsen. Rigsrevisionen har endvidere gennemgået og vurderet dokumentationen for de initiativer, som ministeriet har iværksat med henblik på at styrke forvaltningen af lønsum og årsværk.

2. Det fremgik af mit notat af 20. februar 2004, at Forsvarsministeriet ville føre et skærpet tilsyn på det økonomiske område med udgangspunkt i en øget rapportering fra Forsvarskommandoen.

Forsvarsministeriet har siden starten af 2004 bedt Forsvarskommandoen om at udarbejde en supplerende økonomisk rapportering i forbindelse med rammeredegørelserne. Forsvarskommandoens rapportering har skabt sammenhæng mellem bevillingslovene og Forsvarskommandoens budget. Rapporteringen giver bl.a. ministeriet et passende detaljeret og aktuelt billede af Forsvarskommandoens forbrug i forhold

til finanslovens lønsumsramme. I forbindelse med budgetteringen beregner Forsvarskommandoen en lønsumsreserve på ca. 100 mio. kr. i forhold til den afsatte lønsum på bevillingen. Driftsbevillingen reduceres tilsvarende for at holde økonomien i balance. Forbruget af lønsumsreserven bliver løbende drøftet på de opfølgende møder i forbindelse med ministeriets økonomiske tilsyn.

Rigsrevisionen har gennemgået Forsvarskommandoens rapportering til Forsvarsministeriet vedrørende det udvidede økonomiske tilsyn. Rapporteringen indeholder bl.a. opfølgning på Forsvarskommandoens bevillinger og budget opdelt på de underordnede myndigheder. Gennemgangen af rapporteringen viser, at ministeriets tilsyn er skærpet.

Jeg finder ministeriets tiltag tilfredsstillende og anser punktet for afsluttet.

3. Det fremgik videre af mit notat af 20. februar 2004, at ministeriet arbejder på at iværksætte et nyt koncept for systematisk mål- og resultatstyring af Forsvarskommandoen.

Ministeriet har i 2005 igangsat arbejdet med at videreudvikle mål og resultatkrav for Forsvarskommandoens virksomhed. Resultatet af dette arbejde vil blive udmøntet i en justeret kontrakt med Forsvarskommandoen, som skal danne grundlag for Forsvarskommandoens årsrapport, hvor der skal rapporteres på de faglige og økonomiske resultater. Målet er at nå frem til en sammenhængende, helhedsorienteret og balanceret styring af Forsvarskommandoen. Forsvarsministeriet har oplyst, at kontrakten med Forsvarskommandoen i de kommende år vil blive udviklet løbende. Ministeriets udvidede økonomiske tilsyn, som omfatter lønsumsstyringen, er i dag en del af kontrakten. Tilsynet giver information om, hvordan Forsvarskommandoen anvender lønsummen både i relation til lønudviklingen og lønniveauet i Forsvarskommandoen.

Rigsrevisionen vil, når DeMars er taget i fuld anvendelse nærmere vurdere, om omlægning til totalomkostningsprincippet og DeMars har styrket økonomistyringen. Jeg vil herunder følge op på, om mål- og resultatstyringen har udviklet sig som i staten generelt. Jeg finder ministeriets tiltag tilfredsstillende og anser punktet for afsluttet.

4. Jeg oplyste i mit notat af 20. februar 2004, at ministeriet nærmere ville vurdere uddannelserne for de ansatte, der beskæftiger sig med lønsums- og årsværksstyring,

og sikre, at der etableres en stærk og central økonomifunktion i forsvarsstaben i forbindelse med det nye forsvarsforlig.

Lønsumsstyringen er fra den 1. april 2005 centraliseret og varetages herefter af det nyoprettede Forsvarets Personeltjeneste. Med centraliseringen af lønsumsstyringen befinder kernekompetencerne på området sig primært ved Forsvarets Personeltjeneste. Rigsrevisionen har konstateret, at der gennem 2005 fortsat sker decentral budgetopfølgning, som udføres under Forsvarets Personeltjeneste af decentralt placeret personel ved myndighederne. Fra og med 2006 omlægges lønsumsbudgetteringen, så Forsvarets Personeltjeneste alene har ansvaret for budgettering og budgetopfølgning på området.

Forsvarsministeriet har oplyst, at den centrale økonomifunktion i forsvarsstaben er tilført flere årsværk, som forventes fuldt besat ved udgangen af 2005. Forsvarets Personeltjeneste og Forsvarskommandoen er derudover ved at udarbejde en handlingsplan for, hvordan der etableres mere attraktive karriereveje for militære og civile økonomimedarbejdere, så flere medarbejdere vælger at specialisere sig inden for økonomistyring.

Jeg finder ministeriets tiltag tilfredsstillende og anser punktet for afsluttet.

5. Det fremgik videre af mit notat af 20. februar 2004, at ministeriet forventede, at myndighedernes budgetter for 2004 havde en højere kvalitet end hidtil, og at Forsvarskommandoen havde intensiveret driftsopfølgningen i forhold til underlagte myndigheder.

Ministeriet oplyser i sin redegørelse, at der er sket en forbedring af budgetprocessen i 2004 og 2005. Udmeldingen af de økonomiske rammer til løn og drift og myndighedernes budgetlægning forløb efter planerne, og det er vurderingen, at budgetterne ved indgangen af finansåret 2004 havde en langt højere kvalitet end i 2003. Forsvarskommandoen gennemførte en række forbedringer af budgetprocessen for 2005 på baggrund af erfaringerne med budgetprocessen for 2004, herunder en bedre koordination af de kontrolaktiviteter, der skal gennemføres på de forskellige myndighedsniveauer efter hver fase af budgetlægningen. Ministeriet oplyser videre, at Forsvarskommandoen netop har færdiggjort en beskrivelse af Forsvarskommandoens, Forsvarets Personeltjenestes og underlagte myndigheders rolle i forbindelse med lønsumsstyringen.

Rigsrevisionen har i forbindelse med opfølgningen konstateret, at der er sket væsentlige forbedringer i budgetprocessen, herunder at der sker en skærpet opfølgning på de budgetansvarlige myndigheders forbrug af de økonomiske rammer til løn og drift. Dette sker bl.a. i forbindelse med de budgetansvarlige myndigheders månedlige rapporteringer om forbruget, som Rigsrevisionen har gennemgået en række eksempler på. Rigsrevisionen har ligeledes gennemgået Forsvarskommandoens beskrivelse af arbejdsdelingen mellem Forsvarskommandoen, Forsvarets Personeltjeneste og de underlagte myndigheder. Beskrivelsen indgår i Forsvarskommandoens økonomihåndbog og giver efter Rigsrevisionens opfattelse et dækkende billede af myndighedernes indbyrdes roller i forbindelse med udmelding af rammer, budgettering og opfølgning.

Jeg finder tiltagene tilfredsstillende og har ikke yderligere bemærkninger. Jeg anser punktet for afsluttet.

6. Det fremgår endelig af mit notat af 20. februar 2004, at forsvarschefen har iværksat et arbejde med at sikre større ledelsesmæssig fokus på styringen af lønsummen. Der er etableret faste procedurer for løbende og hyppige rapporteringer til forsvarrets øverste ledelse.

Rigsrevisionen har i forbindelse med opfølgningen konstateret, at lønsumsbevillingerne inden for Forsvarskommandoens samlede område blev overholdt i 2004. Rigsrevisionen har videre konstateret, at der er etableret procedurer for en månedlig rapportering fra Forsvarets Personeltjeneste til Forsvarskommandoen. Rapporteringen danner baggrund for ledelsesinformationerne samt den løbende rapportering til Forsvarsministeriet som et led i departementets tilsyn med Forsvarskommandoen. Rigsrevisionen har gennemgået Forsvarets Personeltjenestes rapportering til Forsvarskommandoen vedrørende myndighedernes forbrug af lønsum og årsværk. I opfølgningen indgår bl.a. opgørelser over de samlede niveau II-myndigheders forbrug og beskrivelser af de tiltag, som myndighederne har iværksat med henblik på at overholde rammerne for lønsum og årsværk. Opfølgningen giver Forsvarskommandoen en forbedret samlet rapportering.

Jeg har herefter ikke yderligere bemærkninger til punktet og anser dette for afsluttet.

7. Samlet anser jeg ministeriets initiativer for at være tilfredsstillende og beretnings-sagen for at være afsluttet.

Henrik Otbo